

— Preiskava zoper vrednika in pa zoper založnika „Novic“ zavoljo dopisa „Iz savinske doline“ v lanskem 48. listu, za čas deželnega zbora odložena, je bila preteklo saboto končana.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Še zmiraj ni gotovo, kdaj se začne državni zbor na Dunaji; nekteri pravijo, da na koncu maja, drugi, da še le mesca junija, ker vlada ima še mnogo notrajnih reči v red djati, med katerimi je zdaj ta ena prvih, da se skliče erdeljski deželni zbor, kateri ima tudi svoje poslance v državni zbor poslati; ali bo storil to in se ločil od pravil ogerskih, se še nič prav ne vé. Ker pa osoda erdeljskega zbora, kakor „Gen. Corr.“ pravi, leži večidel v rokah Rumunov, je sklicana narodna skupščina rumunskega naroda, ki se je začela v nedeljo in bo trpela 4 dni. Važno za prihodnost deželnega zbora erdeljskega, pa po takem tudi državnega zbora dunajskega, je to, kaj bo omenjena skupščina sklenila; Ogri delajo za to, da bi se Rumunci odtegnili državnemu zboru dunajskemu. To, pa tudi zadeve deželnega zbora beneškega in pa ondašnje volitve poslancov za državni zbor, potem ogerskega in hrvaškega zbora, kakor tudi unanje, zlasti poljske, homatije dajo vladi dosti misliti in zadržujejo sklic državnega zbora na Dunaj, kateri bi bil že prve dni maja imel biti, saj zavoljo tega so bili deželni zbori po deželah tako hitro končani. — Presvitli cesar so unidan sprejeli ženo vrednika dr. Tkalca, ki v ječi nevarno boleha; poslušali so milostno popis žalostne žene, ki je prosila pomilostenje za svojega moža, pa ji rekli, da Tkalcova prošnja ni prišla še do njih, al ukazali bojo, da se to brž zgodi. — Za gotovo se pripoveduje, da šolske in cerkvene zadeve ostanejo kot poseben in samostojen odsék pod vodstvom državnega ministerstva; tedaj nič ni s „šolskim svetovavstvom“, o katerem se je že toliko govorilo in celó reklo, da je prof. dr. Miklosić že izvoljen predsednik tega svetovavstva. — Da bi kupovanje soli ljudem lože stalo in da bi jim ne bilo treba, je kupovati od malih trgovcov, ki za se dobička iščejo, bo ministerstvo denarstva naredilo to reč tako, da občine (soseske) bojo mogle naravnost iz solnic dobivati soli kolikor je naročijo, in da se jim bo prvo naročilo na upanje dalo. — „Agramerica“ preklicuje novico, da prevzvišeni škof Strossmajer gré z deputacijo na Dunaj. — Pod nadpisom „plemstvu hrvaškemu“ je te dni „Agramerica“ prinesla članek, kateri hrvaške plemenitnike (magnate) vabi, naj se v zbornici gosposki državnega zbora vsedejo na stole zraven mož, ki so nasledniki najplemenitnejših slovanskih rodovin knežje krvi. — Česki zbor je enoglasno sklenil, da neprecenljivo Šafaříkovo knjigarnico kupi dežela česka. Pravo! — Narodnost česka se čisla (rešpektira) tudi v severni Ameriki. „Narod. Listy“ pripovedujejo, da letopis deželnega zbora v Wiskonsinu razun angleškega, škandinavskega, holandskega in nemškega jezika se bo letos prvokrat tudi v českem jeziku (v 500 iztisih) natisnil; podpiral se je ta sklep s tem, da česki narod je omikan narod, ki ima svoj časnik „Slavija“ itd. — Štatistika nezakonskih otrok v našem cesarstvu nam kaže poslednje leto te-le razmere: V vojaški granici se šteje en nezakonsk otrok na 75 zakonskih, na Goriškem in Isterskem na 38, na Beneškem na 34, v Dalmaciji na 26, v Tirolih na 20, v Bukovini na 13, v Galiciji in na Kranjskem na 11, na Marskem na 7, v Šlezii na 6, na Českem na 5, v zgornji Avstriji na 4, na Salcburškem na 3, v Trstu in okolici njegovi na 3,

na Koroškem na 1 in pol (tù je tedaj skor vsak drug otrok nezakonsk). — Poslednji čas so spet nekoliko politično sumljivih ljudi v Lvovu in Krakovem v Galiciji zaprli. Punt poljski se čedalje bolj razširja, in skrivni puntarski odbor v Varšavi se čedalje predrzniši véde kot narodna vlada, katero puntarji tudi zvesto ubogajo; on prepoveduje, da ljudstvo ne sme ruski vladi davka plačevati in mu naklada davek za potrebe poljske vojske; tudi je oklical, da poljski narod ne mara za pomilostenje ruskega cara, ter v svojem razglasu pravi, da „so Poljaki za to zaorožje zgrabili, da z orožjem doženejo pravdo.“ V veliko pravo vojsko se pa ustajniki dosihmal z rusko armado še niso spustili, ampak raztreseni po celi deželi zdaj tù zdaj tam v manjših krdelih cukajo rusko armado. Vse novice iz Varšave in Poljskega enoglasno trdijo, da batalijon za batalijonom rusovske armade gré v južne, Avstrii sosedne kraje Poljskega. O veliki noči je mestna županija v Petrogradu poklonila ruskemu caru pismo, v katerem mu, kakor plemstvo, razodeva svojo udanost in ljubezin, pa svoje želje za celoto mogočnega ruskega carstva. Vsi časnikarji uganjujejo zdaj: kaj bo ruska vlada odgovorila pismom francozke, angleške in avstrijske vlade, pa so že zavohali tudi, da avstrijska vlada se bo odcepila od francozke in angleške; se vé, da modrost nekterih časnikarjev je tolika, da vidi komarje zévati. Kar pa kaže, da homatije utegnejo še huje biti, je to, da tudi švedska vlada je v razporu z rusko. — Iz Laškega smo zvedili zadnji čas dve novici, ki zadevate kralja Viktora Emanuela; ali ste le same pravlici ali resnica, se ne vé. Ena pravi, da je kralj ves pobit zato, ker je papežu toliko britkosti prizadjal, in da pisma hčere njegove, ki je žena princa Napoleona, so ga tako omečile; druga novica pa je, da je zdaj kralja trdna volja (kar je pred minister Kavour zmiraj odbijal) poročiti se z zalo hčerjo nekega tamborja, v katero je ves zaljubljen in jo je za to v stan grofinje z imenom grofinja Mirafiori (čarobna cvetlica) povzdignil; se vé, da taki zakon s preprosto tamborjevo hčerko more biti le na tako imenovano „levo roko.“ Pritikuje se tej novici tudi to, da se je kralj udal željam njenim, naj se kadar bo mogoče, odpové kraljevi kroni. — Garibaldi je čedalje trdnejši, pa ostane na svojem otoku Kapreri. — Milodari za sv. Očeta dosihmal po katoliških deželah nabrani in „Petrovi venarji“ imenovani znašajo dozdej 30 milijonov in 645.000 frankov brez tega, kar spada še v loterijo, v ta namen napravljeno. — Državni dohodki na Angleškem presegajo za letošnje leto stroške za toliko, da se bojo davki znižali za več kot 30 milijonov gold. — Grki bojo vendar le kralja dobili; mlajši sin kralja danskega se bo vsedel na prestol grški; že se je iz Atinj podala deputacija, ki gré v Kodanj (Kopenhagen) na Dansko, da mlademu kraljeviču Kristijanuu Vilhelmu ponudi žeslo in krono grško.

Listnica vredništva. Gosp. A. Pl. v B: Činkvantin ali nizka koroza bi najbolje utegnili dobiti v Vipavi ali v Gorici po kmetijski družbi; dozorí kakih 14 dni pred kakor navadna, sadí se pa, ko se ni več mraza bati, saj konec maja. — Gosp. J. Š. v G: Že so se začeli natisovati slovenski formulari sodniški; brž ko bojo natisnjeni, prejmite od vsacega en iztis na ogled itd. — Gosp. And. M. v C: Ne zamerite, da dopisa Vašega nismo natisnili; le nova cestna postava more pomagati. — Gosp. L. T. v Z: Je zeló malo važna stvar!

Kursi na Dunaji 21. aprila.

5 % metaliki 75 fl. 50 kr. Ažijo srebra 12 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 81 fl. 15 kr. Cekini 5 fl. 43 kr.